

USPOSTAVLJANJE SURADNOG ODNOSA I OSOBNOG KONTAKTA U SOCIJALNOM RADU

Gabi Čačinović Vogrinčić, Leonida Kobal,
Nina Mešl i Miran Možina
Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu,
Biblioteka socijalnog rada, Zagreb, 2007.,
str. 100

*Knjiga *Uspostavljanje suradnog odnosa i osobnog kontakta u socijalnom radu* prva je knjiga u obnovljenoj Biblioteci socijalnog rada. Radi se o prijevodu knjige koja se već koristi kao udžbenik socijalnog rada na Fakultetu za socijalni rad Sveučilišta u Ljubljani.*

Knjiga se sastoji od tri veća poglavlja. U prvom poglavlju koje ima isti naziv kao i cijeli tekst - USPOSTAVLJANJE SURADNOG ODNOSA U SOCIJALNOM RADU - Gabi Čačinović Vogrinčić i Nina Mešl opisuju ključne pojmove svog pristupa procesu promjena u socijalnom radu koje stavljaju u odgovarajući kontekst post-modernog socijalnog rada te teorije sustava. Slijede dva vrijedna i detaljno razrađena primjera upotrebe ovog pristupa u radu s obiteljima, djecom i mladima koji olakšavaju čitatelju bolju integraciju i razumijevanje ponuđenog pristupa pomaganja. Na kraju ovog poglavlja je opis radionice koja nudi metodiku usvajanja ovog, za nas, novog pristupa socijalnom radu.

U drugom poglavlju USPOSTAVLJANJE OSOBNOG KONTAKTA Miran Možina obrazlaže razliku između osobnog i

profesionalnog kontakta, te načine uspostavljanja osobnog kontakta u socijalnom radu kao ključnog aspekta susreta pomagača/stručnjaka i korisnika. Također navodi primjere takvog autentičnog susreta u socijalnom radu. Svaki primjer je popraćen s odgovarajućim komentarom autora. Sastavni dio ovog poglavlja je niz od 19 dobro i jasno opisanih vježbi koje stručnjaci mogu koristiti za razvijanje osobnog kontakta i međusobnog prostora u okviru suradnog odnosa. Vježbe dobro prate prethodno opisane značajke osobnog odnosa i međusobnog prostora između pomagača/stručnjaka i korisnika. Završni dio ovog poglavlja nadovezuje se na sadržaj prvog poglavlja, odnosno, na teorijska izvorišta osobnog kontakta u suradnom odnosu, koji se uspostavlja između pomagača/stručnjaka i korisnika u socijalnom radu.

U trećem, posljednjem dijelu knjige, RAZRJEŠAVANJE SMETNJI U SURADNOM ODNOSU, Leonida Kobal piše o različitim smetnjama koje se mogu pojaviti u radnom odnosu u socijalnom radu, načinima njihovog konstruktivnog korištenja u svrhu boljeg razumijevanja i promjene te autentičnog susreta pomagača/stručnjaka i korisnika. I ovaj, posljednji dio knjige završava s primjerima koji bitno pridonose pojašnjenju poruka autora.

U knjizi je kroz nekoliko jasno prikazanih koncepata predstavljen proces suvremenog socijalnog rada, uz dosljedno promicanje načela osnaživanja kako korisnika, tako i stručnjaka. Koncept suradnog odnosa, koji autori predstavljaju, iz perspektive jezika i paradigmatičkih promjena u socijalnom radu svakako predstavlja novinu u našoj profesiji. Međutim, iz perspektive nekih osnovnih vrijednosti, kako profesionalnih, tako i onih općeljudskih, suradni odnos odražava, prije svega sva ona umijeća humanog, osnažujućeg, podržavajućeg pristupanja čovjeku u nevolji. S tog aspekta, suradni odnos predstavlja svevremensku, univerzalnu vrijednost kojoj težimo u profesionalnom socijalnom radu, bez obzira na kontekst u kojem se on odvija.

Suradni odnos dobar je i upotrebljiv opis odnosa pomaganja koji definira socijalne radnike i korisnike kao suradnike u zajedničkom projektu, koji imaju zadatak da sustvaraju udjele u rješenju. Takav odnos omogućava i olakšava proces pomaganja jer sudionici ulaze u odnos iz pozicija sugovornika, a u razgovoru istražuju i sustvaraju pomake u željenom smjeru konstruktivnih promjena.

Razgovor i sudjelovanje u socijalnom radu oduvijek imaju poseban značaj, što autori sustavno naglašavaju u cjelokupnom tekstu. Kroz ideju suradnog odnosa razrađuje se umijeće sudjelovanja i uključivanja ljudi s različitim osobnim povijestima, iskustvima, kompetentnostima i različitim idejama o ishodu procesa pomaganja. Razgovor tako postaje važan izvor stjecanja iskustva poštovanja i njegovanja osobnog dostojanstva korisnika, što je za velik broj korisnika u socijalnom radu novo ili nanovo stvoreno iskustvo. Na taj je način razgovor u kontekstu suradnog odnosa usmjeren na sustvaranje rješenja tako da osobe koje sudjeluju u problemu sudjeluju i u rješenju te određuju svoju uključenost u rješenje tog problema.

Uspostavljanje suradnog odnosa i osobnog kontakta u socijalnom radu

Dosljedno, kroz teorijske prikaze i primjere iz prakse, autori naglašavaju etičku dimenziju u procesu uspostavljanja suradnog odnosa i ostvarivanju osobnog kontakta u neposrednom radu s korisnicima. Etička je komponenta u potpunosti integrirana u svaki segment teksta čime se čitatelju daje vrlo jasna poruka o profesionalnim vrijednostima i etičkim standardima prakse socijalnog rada.

Posebnu zanimljivost u knjizi predstavlja novi profesionalni rječnik koji promiče nove poglede na praksu i teoriju socijalnog rada, a temelji se na postmodernoj paradigmi koja navodi čitatelja da se i sam aktivno uključi promišljajući o vlastitoj stručnoj perspektivi.

S metodičkog aspekta, knjiga je pisana na vrlo suvremen način te kroz dobro osmišljenu strukturu vodi čitatelja kroz jasno i razumljivo prezentirane teorijske koncepte, osobne refleksije autora, primjere iz prakse te vježbe koje čitatelju omogućavaju da se i sam okuša u prakticiranju novih ideja i pristupa. Iz tih je razloga knjiga *Uspostavljanje suradnog odnosa i osobnog kontakta u socijalnom radu* preporučljiva za široki krug stručnjaka iz kruga pomažućih profesija, kako onih s dugogodišnjim iskustvom, tako i onih koji će to tek postati.

Priredile: Kristina Urbanc i Marina Ajduković